

Передплата

на «РУСЛАНА» вносять:
в Австрії:
на цілий рік . . . . 30 кор
на пів року . . . . 10 кор
на чверть року . . . . 5 кор
на місяць . . . . 170 кор

За границю

на цілий рік . . . 16 рублів
або 36 франків
на пів року . . . 8 рублів
або 18 франків
Поодинокі число по 10 сот.

РУСЛАН

«Виреш ми очі і душу ми виреш: а не возьмеш милої віра не возьмеш,
бо руске ми серце і віра руска.» — З Руславних псалмів М. Шашкевича.

Виходить у Львові що дні крім неділь і руских свята о 1/2 год. пополудня.
Реданція, адміністрація і експедиція «Руслана» під ч. І. п. Домбровського (Хорунчини). Експедиція місцева в Агенції Соколовського в пасажі Гавемана.
Рукописи звертає ся лише на попереднє застереженє. — Рекламациі неопечатані вільні від порта. — Оголошеня звичайні приймають ся по ціні 20 с. від стрічки, а в «Надісланім» 40 с. від стрічки. Подяки і приватні доносеня по 3/4 с. від стрічки.

Над берегом пропасти.

(X) Після проголошеня конституційного царского маніфесту з 30. жовтня с. р. всі народи, всі суспільні верстви російского царства відотхнули свободнійше. Здавало ся, що самодержавє на все уступило з Росії, котру оно довело до такого страшного занепаду державного і до такого грізного розладу внутрішнього. За приводом свого нового дорадника гр. Віттого проголосив цар свободу слова і печати, обезпечене особистої власности, установу міністерства одноцілого з міністром-президентом на чолі, виборче право до державної думи і взагалі все, чого можна в конституційно уладженій державі бажати. Здавало ся, що на місце уступившого самодержавя засіяло заранє політичної свободи, а наслідком того втихомирила ся революційна ворохобня у внутрі держави.

Одначе небавом показало ся, що і сим разом були се лише обіцянки, котрих виконаня не можна ніяк діждати ся, що все те були марні сподіваня. Темні духи самодержавя і чиновництва, котрі уміли для себе тягнути великі користи з заневолених народів, не хотіли позбути ся своєї влади і перед їх очима та з їх почину почали ся страшні, звірські грабованя і мордованя, котрі остануть на все темною картою в історії російского царства.

Спершу годі було зрозуміти сі дивні прояви якоїсь другої революції, але небавом вияснила ся та дивна загадка і виявило ся, де треба глядіти жерела і понуки до сеї грізної ворохобні. Такою яскравою ілюстрацією страшних відносин в Росії є недавнє убийство бывшего міністра скарбу Сахарова, довершене женщиною, котрого вислано до Саратова, де він мав згнобити селянську ворохобню і приневолювати до заплати податків, а робив усе те найлютійшими способами, які лише можна придумати. Сахаров показав наглядно, що російське чиновництво нічого не забуло і нічого не навчило ся, що царський маніфест про личну свободу, про достоїнство чоловіка є милозвучним актом на папері, але що супроти населеня висилає ся найзавзятійших катюг, котрі лютим способом знущають ся над ним. Тим способом між населенем підриває ся всяку віру в правдивість царских слів і приречень, і показує ся, що се було лише потрібне на хвилю для позисканя нового кредиту в Європі, щоби ратувати Росію з великих фінансових клопотів.

Найновіші вісти потверджують в цілости, що російське царство опинило ся з політичного огляду на самім березі пропасти, що до внутрішнього розладу і розстрою прилучили ся не лише страйки почтових і телеграфічних урядників, але в різних місцях війскові залоги підняли явний бунт, виповіли послух своему начальству, а також в Манджурії в російскім війську вибух бунт грізним подумінєм.

Одначе не лише з політичного огляду Росія опинила ся на краю пропасти, але й її фінансове положенє іде до повного

банкротства, хочби навіть ще повело ся на повий рік занлатити біжучий купон російского державного довгу. В самій Франції має Росія понад 10 мільярдів франків довгу, а міністер-президент Рувіє вправді успокоював вірителів, щоби не доводити до страшної катастрофи також Францію, але нема найменшого сумніву, що велика частина французского і німецкого капіталу позиченого Росії неминучо пропала. Колиб прийшло лише о 2% обнизити сплату довгу, то Німеччина втратилаб 1 1/2 мільярда, а Франція 5 мільярдів франків, значить заплатила би за російську приязнь стілько, як в 1871 р. заплатила воєнних коштів Німеччині.

Нині отже Росія не лише втратила для Франції значіне політичного союзника на случай війни з Німеччиною, але остала для Франції дорогим довжником, до котрого майна не можна навіть оголосити конкурсу. Отже керманічі французкої республіки повинні зрозуміти, що самодержавна Росія не дає їй найменшої поруки за льюковані там позички і в будуччині повинні відмовити їй всякої фінансової підмоги, бо лише конституційно уладжена Росія може перегадом відродити ся, скріпити ся і доповнити тих зобовязань, які на себе приняла самодержавна Росія, нині збанкротована в кождім напрямі, супроти європейских капіталістів.

З канадійских гараздів.

Американська «Свобода» подає дві дописи з Канади, з яких можна собі зложити досить докладний образок про жите-бутє наших переселенців. Заразом є они осторогою перед легкодушною еміграцією, бо в Канаді не на рожах стелена дорога, а треба мати кріпкі сили і деякі засоби грошеві до розпочатя борби з непривітними обставинами. Подаємо оті дописи в цілости:

Хочу описати, як нашим людям поводить ся на фармах в Канаді. Кілька літ назад подали агенти до Галичиня чутку, що десь там в Канаді роздають землю даром, і що суть добрі зарібка і дуже добре жити бідним людям. Отож як наші люди почули таку вість, то продавали свої родинні хати і ґрунті за що хто міг, бо раді були вже раз збути ся тої драчі і голоти галицької. І скільки мали грошей, то їх пообдирали дорогами агенти і всяка віра, а як дістали ся до Вінніпегу то їх порозсилали зараз по всяких провінціях канадійских на фармах голих і голодних. І що тогди они собі почали? Зараз поскладали собі сякі такі хати, аби мали де оставити жінки з дітьми, а самі позабирали торби на плечі і далі пустили ся за роботою по 200—300 миль, аби заробити грошей, щоби було ним вижити в зимі з жінкою і з дітьми. І правде роботу знайшли і добру, а наш чоловік також не полінує ся, він звик до всякої біди так як від до ярма. Як заробив троха грошей через літо, то треба було на зиму купити їсти і одягнути ся і як ще троха грошей остало ся, то купив собі яку худобу, аби мав хоч чим дров з ліса вивезти. Так тягнуло ся і 2 і 3 роки і нічого не придбав, бо тут в Канаді всі знаряди

ріляничі дорогі. А хто би хотів від разу газдувати на фармі, то треба сотками грошей видати, аби господарити. Тут мало таких трафляеть ся, щоби привезли тільки грошей до Канади, аби мали з чим розпочати фармерувати. Суть тут такі, що вже по 7 і 8 літ і мають худобу до роботи і знаряди всякі, та що з того, коли то все в банках і в компаній без грошей позабирали. Котрий розумнійший і не набицає дуже много на довг, то ще добре, а суть такі, що мають заздрісні очі, що як зобачать у сусіда добрі коні або яку річ, або як учує, що той взяв фарму компанійну на виплат на кілька літ, то зараз і він хоче то саме мати, бож то єму встид як сусід іде кіньми а він волами. То так оден наперед другого в гору дреть ся, і так позаходять в довги, що їм і ушей з них не видно. Незадовгий час много таких знайде ся, що позабирають в них цілі фарми за довги і тєгда так будуть бідити як і передше. А щоби що року був добрий урожай, то би було добре, але тут з часта збіже вимерзає або град вибе і роби що хочеш. Чи вродить ся чи ні, а з банків пишуть листи в осени: давай, бо ти винен. Так єсть тут, що ліпше помалу дорабляти ся, нїм відразу в довги входить.

А ще хочу пригадати, що і тут наші люди не забули краєвих обичаїв; суть такі, що цілими днями сидять в готелях. Як вивезе пшеницю на продаж і як продасть, то доти не, доки стане грошей. То неодному коні утечуть і спинять ся у лісах або де покалічуть ся і так погинуть, а трафляеть ся, що кілька пнянців мусять замерзнути у зимі, як вертають з міста домів. Так тут дієть ся з нашими декотрими людьми на фармах.

Дякувати Богу, церкви побудовали собі люди на кольоніях і мають сьвященника Василиянина о. Строщкого і він доїздить до кождої церкви на Богослуженя. За те платять єму по 3 долари від фарми, бо так собі жадає. Але заки до того всього дійшло, то було много сварні і колотничі межі людьми, бо одні хотіли будувати церкву а другі ні, одні дають сьвященникови утриманє, а інші ні, бо біднійший дав би, але не має, а богатший лучше як ті гроші пропє, або дасть на що єму потрібно. Зі сьвященником суперечають ся, бо кажуть, що за багато грошей жадає на утриманє, а інші поприставали на иншу віру. Маю в Бозі надію, що тут колись літній порядок запровадять ся як тепер, щоби прибуло сюда більше сьвященників і щоби школи побудовали і таке инше, але тепер тут нема жадного порядку, бо ще нарід не дуже заможний. Може хоть коли їх діти просьвітять ся тут і будуть жити так як другі цивілізовані народи, тепер за просьвіту нема що і згадувати, бо наш нарід тримаєть ся єще краєвого непросьвіченого звичаю.

Йосиф Курилович.

З Fianç et Lille, Alta., Can.

В числі 45 «Свободи» читав я допись в з Beaver Lake, Alta., в котрій Н. Гавенчук пише, що тут є двох оо. Василиянів, котрі хотять від тутешних Русинів по 4 дол. річно і по 2 бушлї вівса від кождої родини на своє удержанє. І пише, що люди спирають ся, бо кажуть, що то за богато. Оо. Василияни мають монастир на Beaver Lake і утримують кілька законниць і двох братчиків і на то усьо треба дати утриманє, бо

они учать малих дітей письма і катехізму і співають і чого потрібно. Минувшого року було ухвалено священикови на утриманє 3 дол. від родини та на жалє і то хіба бідний дав а богачі то як котрий дав 1 дол. то і всьо. А були і такі, що як священик відіхав на другу парафію, казали до других: добре щом не дав, ему ся не належить дати. А часом у неодного то 4 а часом то і 10 долларів піде у готели або при якій забаві, без котрої можна би ся обійти. Правда оо. Василянє не виправлять законниця на службу до міста, а братчиків не виправлять робити на секцію, а самі не підуть поле корчувати, але мусять людям услугувати і для народа працювати а за то залагає від нас дати їм на утриманє. Оо. Василянє працюють між нами вже від трох літ і від тоді перестали люди приставати до іншої віри.

Минувшого року о. Філас, котрий вже відіхав до старого краю, мусів відлежати на постели через кілька місяців задлятого, що не жалував своєї праці для нас, мусів їздити по кольоніях в часі сильних морозів, а на то всьо люди не звертають уваги.

Пише автор дописи, що оо. Вас. не хотять їздити по кольоніях на великодну сповідь, де нема капличок. На сїм помилив ся, бо они ще минувшого року говорили людям, що на великодну сповідь поблизкі можуть приходити до монастиря в празничні дні, а на дальші кольонії то самі приїжджають. Але декотрі люди хотіли би, щоб священик приїхав до їх хати, висповідати їх таки у хаті, то думаю, що кождий на то скаже, що то неможливо, бо як ему є не більше як 5—6 миль і є здоровий, то може прийти сам до сповіди.

В Альберті є всіх Василян лиш трох а обслуговують кольонії: Бівер Крік, Бівер Лейк, Вермілтон, Веревал, Рондлейк, Ледук, Робитгил, Едмонтон і Форт Саскачеван. Тож як діло покаже, то они не можуть прийти до кождої хати і ему у хаті послужити.

Василь Романюк.

Вісти з Росії.

Непевне, а небезпечно положене в Росії становить загадку, якої вислідї ніхто не може еще передвидіти з сякими-такими шансами правдоподібности.

Передовсім в наслідок телеграфічного і поштового страйку в Росії мало є автентичних вістий звідам і тому треба брати з великою резервою всякі поголоски. І так пр. страйкі бунти в Київї, про які розписували ся дневники, зредуковали ся відтак в автентичних описах наочних свідків, прибувших з Київї, до кількогоднної револти одної части залогї, яка по першій салві виступившого против неї війська піддала ся і повернула до кошар. Найбільший аларм підносить ся там, де розходять ся о Жидів, але бо і у Жидів страх має великі очи, а еще більшу губу, тож можна припустити, що сї крики є пересаджені. Здає ся, що революція хвилево немов умучена сама собою і потребує якогось нового товчка, щоби вибухнула з первісною силою.

Російське правительство придержує ся — бути може, що поневоли хитрої тактики цілкомовитої безчынности. Придушнуло тихо, не підпринймаючи жадних енергічних мір против революціонерів, а тільки тихцем юдачи одних на других. В що до революціонерів прилучили ся всюди також і різні шумовини, жадні рабунку та незживи при загальнім заміпаню, а страйкі та несупокі вже самі собою довели до матеріяльної руйни краю, то і чимраз більше доскулює ся анархія широким верствам населеня. Тому то і положене стає небезпечно для справи конституції і свободи і заходить обавя, щоби правительство не використало сего положеня для своїх цілей.

Цікаві в виду сего є погляди визначних людей російської суспільности на теперішню ситуацію в державі. Лев гр. Толстой, запитаний в сій квестії співробітником одної з французьких часописий, висказав ся, що не вважає теперішнього положеня грізним, бо крім робітників по більших містах і горстки інтелігенції, росій-

ский нарід, який складає ся головно з мужиків, еще не забрав голосу в справі зміни теперішнього порядку. Колиж той мужик промовить, то певно не в дусі новочасних соціялістичних теорій, а просто буде домагати ся розділу землі, до якої він має право, віддаючи їй всі свої сили і ціле своє житє.

Однак треба зазначити, що славний філософ з Ясної Поляни виголосив сей погляд вже тому два три тижні в зад, а події розвивають ся тепер так скоро, що від того часу положене не в однім вже змінило ся. Се і потверджує заява о. Гапона, який опирає ся на тих самих премісах що Толстой. Гапон вернув був тайком до Петербурга, щоби обняти провід зорганізованих собою робітників, та коли побачив, що тимчасом заняли его місце соціялісти, уступив звідам не хотючи піддати ся їх коменді, а відбувши дозшу подорож по краю, перебрав ся назад за границу. Отже він запевнює, що по селах народ цілком збентежений, а сильно зворушений, не знаючи еще, в яку сторону ударитись. З одної сторони симпатизує з революційним рухом, чуючи, що і ему дїєсь кривда і бажаючи узискати землю, на якій працює, а з другої сторони з презирством глядить на жадачя соціялістів, які вважає вигадками Жидів та панів для закріпощеня російского народа. Хотяй вже декуди і пішли з димом панські двори, то той нарід еще не пробудив ся, він еще дожидає свого проводиря який би покликав его до „визволеня“ вітчизни. А тоді російські міста стануть видовищем такої грози, перед якою збліднуть картини французької революції: 100-мільонова маса російского мужицтва змете з поверхні всьо, що не російське; що не православне. Та хоть би і не явив ся такий провідник, то всеж таки десять сфанатизованих попів підойме і поведе сей нарід лекше, чим сто найспосібніших соціялістичних емисаріів, які взагалі не мають приступу до села.

Характеристичним є також висказ гр. Віттого до кореспондента Daily Telegraph у, що доки елементи, противні анархії не получают ся для єї здавленя і для спідїланя з кабинетом, в цілі здійсненя засад маніфесту, доти треба уважати положене поважним. Коли правительству бракне морального підпертя суспільности, анархія буде тревати дальше, аж вкінци параз зажадає здавленя революції навіть силою. Не є неможливою річю, що тоді засади царского маніфесту будуть відкликані і знесені. — Є се отже немов грозьба правительства, що дані уступки можуть бути цофнені.

Та житє іде своєю доргою, не оглядаючи ся на різні комунали. По російських містах революційні заворушеня ширять ся заєдно; військо револтує ся; загальний страйк робітників, хогай став відложений на пізнійше, однак висить мечем Дамокля над всіма зарядженями правительства, на полудни біють Жидів дальше, руйнують і граблять їх майно; в Манджурії вся армія відмовила послуху, убиває офіцирів і руйнує міста. Що вийде з того хаосу і як далеко він посує ся, сего ніхто не може сказати, так як ніхто не міг предвидіти евентуальности недавної російско-япанської війни.

3 державної ради.

По відчитаню інтерпелляцій зголосив пос. Гофман нагле внесенє в справі поліщених службових і матеріяльних відносин державних урядників. Відтак приступлено до дальшої дискусії над наглим внесенєм пос. Бакеи. По промові пос. Гибеня, розправляв пос. Кльофач над праскими подіями і підчас его бесіди прийшло до великої авантюри чеських радикалів в Веніємцях. Віцепрезидент Райзер, думачи, що Кльофач вже скінчив говорити, уділяє слова пос. Бжезановскому, оба бесідники зачинають промовляти нараз. Се збільшило тільки заколот і закінчило ся ординарною дайкою Чехів і Німців. Кода успокоїло ся, промовляли дальше п. Рибя, Шрайнер і знов Кльофач, а після замінєня дискусії п. Фресель і Бака, по чім наглість внесеня відкинено.

Відтак приступлено до нарад над наглим внесенєм пос. Сильвестра, щоби палата при-

ступила зараз до нарад над законом про локальні залізницї аж до виданя нового закона в тій справі. По ухваленю наглости промовляв управитель залізничного міністерства п. Врба і поручав принятє предложєня, корисного так для існуючих, як і будучих локальних залізниць. Закон ухвалено з тим додатком, що новий закон має бути виданий до кінця 1908 р.

На сїм перервано наради до нинї.

НОВИНИ.

— **Календар.** В четвер: руско-кат.: Наума Філ.; римо-кат.: Спїрїдиона. — В п'ятницю: руско-кат.: Авакума; римо-кат.: Фортуната.

— **Народні віча** в справі виборчої реформи відбудуть ся в сїм місяці в отсих місцевостях: в Балигороді дня 18., в Ліску 20., в Устриках 27., в Лютовисках 28., в Сокалі 17., в Озїрній коло Зборова 17., в Жидачеві 18., в Бережанях дня 20.

— **Додре стало ся**, що львівський „Сокіл“ перенїс вчерашні Андрївські вечерниці до локалю „Рускої Бесїди“, хоч і там ледви всі помістили ся. Такої сили гостей не бачили ще салі „Р. Бесїди“. Забави під проводом спеціялістів від Андрївських вечерків удали ся знаменито. Монольоги, ворожби і товариські забави викликували громи сьміху, а „лекція танців“ протягнула ся майже до білого дня.

— **Відзначенє.** Цїсар надав намїсникови гр. Андрїєви Потоцкому великий хрест ордеру Леопольда.

— **Жіноче віче у Львові** скликанє „Кружком укр. дївчат“ відбуло ся в днях 3. і 4. грудня. На вічу виголошено отсі реферати: п-а Наталїя Будзиновска: Про жіночі гімназїї, п-а Дарія Шухевич: Про ідеї еманципаційного руху, п-а Северина Данилевич: Про закладанє „Кружків укр. дївчат“ по провінції і п. Микола Ганкевич: Про революцію в Росії. Всї реферати були старанно оброблені і кінчили ся відповідними резолюціями. Народи отворила п-а Данилевич, вказуючи на потребу організації жіноцтва. Тепер їде у нас завзята боротьба о допущєнє до управи державою кляс, лишених доси сего права, а коли полишає ся доси без тих прав половину суспільности, с. є жінку, то она очевидно не може мовчати. По виборі президїї забрала голос п-а Будзиновска і в короткім, але основним рефераті виказала потребу як найскоршого основаня української жіночої гімназїї у Львові, а дальше і по провінції. Образованє вже само, а окрім того можність займатися становища, від яких доси жінки виключені, дасть їм передовсім оруже в здобутю рівноправности. П-а Гутонич з Дрогобича виказувала, що ті гімназїї потрібні ще й тому, щоб будити і плекати національну свідомість Бесїдниці виразила надїю, що вже в найблизїм шкільнім році стане жіноча, на разі бодай приватна гімназія у Львові, а може і в Дрогобичі. В тій справі промовляв ще др. Копач. П-на Шухевич в своїм рефераті обговорила становище жєнщини в подружю і в ширшій суспільнім житю і поставила резолюцію за загальним правом голосованя. В дискусії забирали голос п-на Мотюк, др. Копач і ин. Першого дня мав ще реферат п. М. Ганкевич, а четверту точку зїзду організацію „Кружків українських дївчат“ обговорила на продовженю віча слїдуючого дня. Реферувала п-а Данилевич, вказуючи, що задачею кружків на провінції є будити народного духа і плекати домашній промисл. По дискусії віче ухвалило вїзвати товаришки основувати на провінції власні товариства. Всї резолюції поставлені референтками, перейшли одноступно. На віче наспіло кілька телеграм від вєстуючих вже „кружків укр. дївчат“ і від жіночого німецького товариства у Відні.

— **Для нар. учителів.** Філія Руского Тов-а педагогичного в Тернополї устроє в Тернополї від 22. до 26. грудня с. р. включно п'ятиденний, безплатний курс для вивченя діловодства при касах системи Райфайзена. В засаді приняті можуть бути лиш народні учителі. Приняті дістануть поміщенє безплатно, а харч по ціні 1-20 К денно. Зголошеня з 10 є маркою на відповідь надсилати на руки п. Як. Миколаевича, учителя школи вправ в Тернополї.

— **3 Тернополя.** Філія Руск. Тов-а педагогичного і тов. гімнаст. „Сокіл“ уряджують в понедїлок дня 18. грудня в салі „Міщанського Братства“ вечерниці св. О. Николая з отсею програмою: 1) Вправи гімнастичні молодїньких Соколів. 2) „Знай жити з людьми“, картина в 2 діях. Відиграють молоді аматори. 3) Поява св. Николая і роздача дарунків. 4) Світляні образи. 5) Дїточі забави. Початок о год. 5½, по полудни. Вступ від особи 1 К, від дітей 40 с. Осібних запрошенєв не розсилає ся. — **Видїли.**

— **Володимир Лесевич**, відомий в Росії Українець, учений філософ (з Лубенщини), переслідуваний царским правительством за свої чесні,

гуманні думки, помер дня 26. падолиста в Києві в 68. році життя а в 48. році „своєї невпинної, лагідним світлом широти й гуманності осяяної праці громадської — як пише в посмертній згадці в 2. ч. лубенський „Хлібороб“, який виходить даліше. Автор посмертної згадки каже про покійника: „На довгий час закинтий лихом далеко від рідного краю, він проте ніколи не забував про його. І був він раз у раз живим докором усім тим, хто голосними викриками про „космополітизм“ та „шовінізм“ хоче виправдати свою зраду рідному краю. В щасті вселюдському він ніколи не тонив щастя рідного народу! За останні роки він не раз виступав в обороні рідного слова, рідної мови, рідного українського письменства. Він також укуні з Наук. Товариством ім. Шевченка у Львові видав цілий том дуже цінного матеріалу етнографічного, що зібрав у селі Денисівці, лубенського повіту, відкля і сам був родом. Коли почали готуватись до виборів у думу державну, лубенські Українці прохали його, щоб дозволив виставити свою кандидатуру на посла до думи. І він був би, безперечно, одним з найкращих і найгогачіиших оборонців прав рідного народу свого. Та не судилось! Він упокоїв ся на свитанку нового, вічного життя сплюндрованої України. Вічна, свята пам'ять великому чесному борцеві!“

Виділ Чатальні „Просвіти“ на передмістю Личаківськім у Львові подає отрим до відома всім своїм членам і милим гостям, що у нас вечірній Андійський відбудуть ся в суботу 16 с. м. у власнім локалі (Личаківська 87. І пов). Комітет забавовий доложить всяких старань, щоб вечірниця вичала гарно, щоб гості бавились весело. Аранжери забави не дадуть ні одній особі ні хвилини нудитись — на сеж ми зааросили аранжерів таких, що вже не одною забавою вели чудесно. Сподіємось отже сям разом численної участі і думаємо що надія наша не завведе нас. Початок о 7½ веч. Вступ 30 с. — *Виділ*.

Оповіді. Підписаний Виділ подає до відомости високоповажаних Членів, що загальні збори Товариства св. Ольги відбудуть ся на дни 27. грудня о год. 10½ (точня) у Львові з таким порядком нарад: 1) Отворене зборів; 2) вибір президії зборів; 3) звіт секретаря; 4) звіт касиєра; 5) реферат про діла милосердя в християнських жіночих організаціях; 6) реферат: Рух антиалкоголічний межі жноцтвом; 7) вибір виділу. Перед зборами відправить ся служба Божа. Годину і церкву, в котрій відправить ся та служба Божа, як і місце зборів оповістить ся пізнійше. Від Виділу Товариства св. Ольги: *Г. Гузарєва* председателька. *С. Ложубєка* секретарка.

З Вашківців н. Чер. доносять нам: В неділю дня 17. с. м. відбудуть ся тут: О 10. годині рано перші заг. збори новоознаного „Бояна“. — О 12. год. в полудне буде довірочна нарада учителів в сих сиравах: 1) Засноване „окружного відділу товариства „Взімна Поміч“ на вашківській новіт, 2) Становиско руских поселів а соймової більшости до учительства. — По 1. год. по полудни буде віче в справі виборчої реформи. Місце збору учасників: Ринок. Звітдам підуть, громадно на віче.

Заг. збори політ. тов-а „Народна Рада“ у Львові відбудуть ся дня 25. с. м. о 10. год. перед полуднем.

Уживане війська проти розрухів. N. W. Tagblatt доносять, що міністерство війни уложило проект інструкції що до візваня, достави і ужиття військової асистенції при вибуху розрухів. Сей проект — пише та газета — уложено в порозуміню з міністерствами внутрішних справ і судівництва. Основною постановою его є, що військовою асистенцією належить покликати лише тоді, коли цивільні власти не можуть власними средствами привернути порядку. В противнім случаю уживане війська може дати причину до жалоб на непотрібне, безосновне ужитє оружної сили. Далше приписує інструкція: Бєли при покликанім до асистенції відділі війська нема урядника політичної власти, тоді командант відділу а хвилею насильства супроти безвеченства осіб, майна і публічних уряджень, має візвати до порядку, а коли его не послухають, хоть би навіть війська не напастовано, має ужити оружної сили після свого погляду. Далші параграфы відносять ся до поведєня війська в різних случаях. Ті причини обовязують з хвилею їх оголошеня.

В краківськім університ. ті відбула ся вчєра іма трикуляція новозаписаних слухачів. До іма трикуляції стануло 25 богословів, 20 правників, 118 медиків і 279 філософів; разом 742 слухачів. Краківський університет числять в сїм півроці 2404 слухачів і 75 госпітанток.

З залізниць. З огляду на збільшенє руху особового підчас свят Різдвяних і в ціли уможливлєни подорожним догіднійшої їзди будуть курсувати дня 22. і 23. с. м. поміж Львовом а Краковом надзвичайні особові поїзди іменно: дня 22. і 23. с. м. поїзд поспішний ч. 8, який відходить зі Львова о год. 2. минут 25 по пол. а приходить до Кракова о год. 9. минут 25 вечєром; дня 22. с. м. поїзд особовий ч. 11/II, який відходить з Кракова о год. 11. мін. 10 в ночи а

приходить до Львова дня 23. с. м. о год. 9. мін. 5 перед пол. Поспішний поїзд ч. 8 задержить ся в стациях Городку, Суд. Вишня, Мостисках, Перемішля, Ярославі, Переворєску, Ланцуті, Ряшеві, Сендешєві, Рончичях, Дембици, Тарнові, Слотвині, Бохні і Підгіррю-Плашові; а поїзд ч. 11/II на всіх стациях і перестанках а вїзком Волі жендзінської і Родатич. Поспішний поїзд ч. 8 лучить ся в Кракові з поїздом поспішним залізницї північної ч. 4 до Відня. Час приїзду і відїзду повисших поїздів поданий ціля часу середно європейського.

Всячина.

— Міліони з димом На основі обчисленя Pzewodnika rozagniszed) було в Галичії в III кварталі с. р. пожарів: в сільських громадах 298, в містах і місточках 77, на дярєких обшарах 7. отже взагалі 382 пожарів. Згоріло мешкальних домів 924, будинків 1288, промислових заведєнь 8, костелів і церков 8, людей погубію 3. Загальна шкода обчислена на 2,125,000 К, а сума обезпечєнь виносила лишє 897,200 К.

— Жиди в Америці. Минулого тижня обходили американські жиди 25-літній ювілей свого прибутя до Сполучених Держав. Перші жиди в чи слі 25 душ прибули до теперішнього Нового Йорку мабуть в Бразилії. Они були так бідні, що всі їх річи продано на лідитації. і тими грошми заплач по за їх переїзду морєм. Тодішні Американці приїшли жидів не дуже радо, але жидки своїй енергії і змисловн купецькому жиди скоро зибились на верх. Нині жиди (хоч їх в Спол. Державах нема і два мільони) займають першорядне місце серед кулєцтва. Всі найбільші склєни, гуртовні склєди (wholesales) належать до жидів. Крім сєг займають они вичаєне місце у всіх других галузях людської діяльности. Сполучєні Держави Америки стали справді другою обїцяною землею для жидів, а місто Новий Йорк новим Єрусалимом. В Новім Йорку кожний шєстий чоловік є жид, себто жидів в Н. вім Йорку є 700 000, між тим як в Єрусалимі є їх лишє 50,000. В самім Новім Йорку реальна власність жидів вичєсїть 870 мільонів долєрїв, а їх гуртовні склєди роблять річно бізнес на суму 950 мільонів.

Наука, штука, література

— Літ.-науи. Вістник, кн. XII, за грудєнь 1095 містить отєї статї: С. Загородний: О ти море житєйське, ти дивне — Анян: Довька штундїста. — О. Катренко: Знаменник один. — Христя Альчєвська: До дітий російської України. — Андрій Чайківський: З лєски родини (конець). — Наталя Романович: Три париси. — Артим Хомяк: Всєспільний долєр. — Л. К. Лазарєвич: Біля криниці. — М. Грушєвський: Академічний Дім. — Р. Закляньський: За слїдами Федьковича. — Ю. Чайківський: Володимир Стебєльський. — Ів. Франко: Postscriptum про Володимира Стебєльського — І. Ф.: Ще документ. — КР.: Середні школи в кївськїм шкільнім окрузї в 1903. р. — Хронїка і бібліографія.

— Єронім Калитовський. Подорож св. Николая. Драматична гра. (Виданє Руского Товариства педагогічного ч 117.) Львів 1905 З друкарні Наукового Товариства ім. Шевченка. Стор. 30+2 вел. 16°. Звертаємо увагу аранжерів св. Николаївських вечєрниць на сей тїв, що війшов тепєр як додаток до 23. числа „Дзвінка“, який мимоходом кажучи, виходить тепєр вєльми старанно редактований.

Телеграми

з дня 13. грудня 1905.

Рим. Вчєра відбула ся тайна нарада кардиналів під проводом папи, на якій іменовано нових кардиналів і єпископів. На вступі Св. Отець промовив на тему відділеня Церкви від держави у Франції.

Париж. З Отави в Канаді доносять: Кілька французских держав в Каналі ухвалило змінити дотеперішній трибарвний прапор французський на прапор з видом Серця Ієусового, щоб тим чином задемонструвати проти розділу Церкви від держави у Франції.

Білгород. Міністер заграничних справ, Зувєвич, подав ся до димєсії.

Царгород. Амбасадор Калїце, яко найстарший з амбасадорів, одержав від Порти повідомленє, що она годить ся на жаданя великодержав з малими змінами. В тїй справі має відбутись нарада амбасадорів.

МАЛИЙ ФЕЙЛЕТОН.

О. Павло Штокалко.

Цьвіти Марії.

VIII. Благовіщенє.

1. Місяць ясний сріблом сяпле
По небес килимі,
Блудним огником мигочуть
Зорі несчислимі.
2. Всюди тихо. Вкруг панує
Тихє царство ночі;
Лиш в хатині в Назареті
Каганьчик мигоче.
3. То не легіт листочками
Шелєстить в діброві; —
То Марія чиста Дїва
На божій розмові:
4. „О Всевишний! Так я клонюсь
Як зілє зелєне
Під косою, до стїп Твоїх;
Ах, поглянь на мене.
5. І клонитись все так буду,
Буду все благати,
Тебе, Боже, у покорі
О дощ благодати.
6. Зїшли, Боже, благодати
До д на серця ниву,
Щоб доспіло в Твою славу
Дїл побожних живно.
7. Бо без Тебе, Всемогучий,
Нива помарнїє,
Та не видасть плоду, Боже; —
Не лишай Марїї!“
8. Так мольть ся чиста Дїва
Пїзно серед ночі;
Всюди тихо; все поснуло;
Каганьчик мигоче.
9. Аж параз із неба яспїсть
Зїйшла на хатину,
І в хатині стало видно
Мовби в яєву днину.
10. Ангел божий станув в хаті
З цьвіткою лєлї,
Поклонившись тричі низько
Сказав до Марїї:
11. „Се привіт Тобі приношу
Від Бога самого,
Щоб потїхи скарб зложити
В ниву серця Твого,
12. Радуй ся Маріє чиста,
Радуй ся Всєпїта,
Ти бо станєш Дїво Мати
Спасєнем для свїта.
13. З Тебе зїйдє яснє сонцє,
Що знячїть окуви,
Грїхи змажє і рід людський
В істїні обновить.
14. І блаженна між жєнами
Ти свїта цілого
Та щасливий о Маріє
Плід із чрева Твого.
15. Ти звїзда спасєня ясна,
Небєсна дорога;
Тож привіт сєй зволь прийняти
Від самого Бога!“
16. Похилила ся до долу
Не цьвіткє лєлї,
А схилилась у покорі
Прєчїста Маріє.
17. „Боже, Боже! Твоя воля
Най свїята ся дїє;
Ах, Тобі до стїп кланєсь
Всє єство Марїї“.
18. „І приймає у покорі
Твої, Боже, пляни,

Що звелиш, о Всемогучий —
Най на тому стане!

19. „Най стане ся, о Всевишний,
По Твому глаголу“! —
Так сказала й похилилась
Мов цвітка до долу.

Надіслане.

Ортопедичне заведенє
Доцента д-ра Габришевського
тепер площа Марийска 10.

ЗНАМЕНИТИЙ МІД ДЕСЕРОВИЙ

кураційний по 6 К, „раритас“ медоборів по 6 К
60 сот. за 5 клгр. франко. Мід в плястрах 1 клг.
2 К. Від руского замовлення даю 20 сот. на бу-
дову театру.

Кореневич, емер. учитель, Іванчани
177(1-?) пошта в місці.

Colosseum
в пасажи Германів
при ул. Соняшній у Львові.
від 1. до 15. грудня 1905.

Нова сензаційна

програма.

Щоденно о 8. год. вечер представлено. В
неділі і свята 2 представлення о 4. год. попол.
і о 8. год. вечером, Що п'ятниці **High-Life** пред-
ставлено. Білети вчасніше можна набути в
конторі Пльона при ул. Кароля Людвика ч. 9
З купленим білетом на фотелі, ложі і 1-ряди
крісла можна їхати даром на представленє ом-
нібусами Кольосоє, які ждуть коло Віденьської
Каварні.

Читайте! Читайте!

Повне виданє Творів **ТАРАСА ШЕВЧЕНКА**
коштує лише 2 корони!

Товариство „Просвіти“ бажаючи, щоби в
кождій руській хаті находили ся Твори Тараса
Шевченка, видано семи днями найдешевший
збірник сих творів п. з. „**ПОЕЗИЯ Т. ШЕВЧЕНКА**“.
Книжка, оправлена в полотно з золоченими ви-
тисками, може бути найгарнішою окрасою ру-
ських хат. Папір веліновий, формат на взір єв-
ропейських класиків, сторін 698.

При замовленю 10 прим. даємо 10% опу-
сту. Вислає ся тільки за надісланєм 2 кор. 30
сот. на адресу: **КАНЦЕЛЯРИЯ „ПРОСВІТИ“** у
Львові (Ринок ч. 10.).

Л. Лопатинського ПАРАЦЯ

комедія в 3 актах зі співаним
(з побуту літників)

відзначає ся невичерпаним йовіальним гумором
і жвавим діяльогом. Ся комедія збогачує знат-
но галерию типів у наших народних штуках так
з кругів селян, як і міщухів. Сьмішвість ситуа-
цій і характерів розмішена рівномірно між му-
жиків і панів, і тому ся комедія вадає ся над-
звичайно до вистав по читальнях, бо селянин
не буде тут бачив себе як звичайно в комедії
упослідженим недотепю, але противно має на-
году посьміяти ся трохи і з містових літників.
Попри те все сей твір носить на собі знамя
етичної і патріотичної сьвідомости.

— Ціна 2 кор. —

Набути можна у накладчика **С. Горуна** у
Львові, пл. Домбровського ч. 1, і в книгарнях.

Товариство взаїмного кредиту

„Дністер“

стоваришенє зар. з обмеженою порукою
у Львові (Ринок ч. 10)

приймає вкладки до опроцентования на 4 прц. і
оплачує за вкладчиків податок рентовий; для
ощадження коштів посліжки можна прислати гро-
ші чеками Шведиці поштово; вкладати може
кождий, навіть і нечлени; на жаданє звертає
ся вкладку кожного часу, навіть без виповідже-
ня (за ескотом).

ПОЗИЧКИ уділяє „Дністер“ своїм членам
на 6 прц сплату гіпотечних позичок розкладає
ся до 15 літ; при 30 ратах 1/2-річних виносить
рата амортизаційна (на капітал і відсотки) 5%;
до позичок вимагає ся першої гіпотeki або до-
брої поруки.

На парцеляцію і купно більших обшарів
треба звертати ся за позичками до „Дністра“.

Членами можуть бути тільки члени обе-
печени в „Дністрі“.

Чистий зиск розділяє ся межі членів яко
дивіденди від уділів і на добродійні ціли. — До-
тепер уділив „Дністер“ на церкви, бурєв, шко-
ли і т. д. 31.738 К.

Стан фондів Товар. кредитов. „Дністер“ 31/12 1904

Вкладки:	1.783.673 К.
Уділи членів:	133.117 К.
Ф. резервовий і ин.:	26.576 К.
Позички уділені:	1.616.402 К.
Цінні папери:	123.627 К.
Льокації:	169.456 К.
На рах. біжучим:	81.988 К.

Контора виміни

д. к. упр. гал. акц.

Банку Гіпотечного

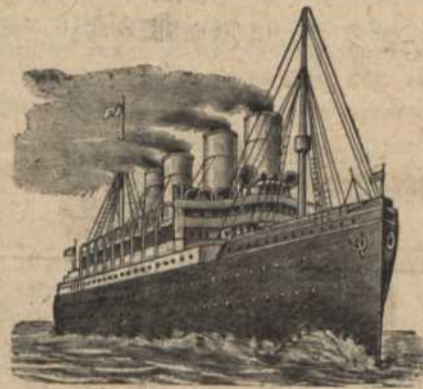
і купує і продає

всякі

папери цінні

і МОНЕТИ

по найдешевшім кур-
сі денним не числячи ніякої
провізії.

Д о Америки і Канади

перевозить найдешевше і busidko

ЛІНІЯ КУНАРДА

заступництво для Галичини
ЙОСИФ АЙЛЄ

у Львові, улица Браєрівска ч. 6.

Розклад залізничних поїздів від 1. мая 1905. (Час середно-європейский).

о год.	Приходять до Львова (головний дворець):	о год.	Відходять зі Львова (головний дворець):
6:00	з Кракова, Берліна, Відня, Праги, Хирова	6:15	до Іцкан, Яс, Потутор, Керезмезе, Чорткова
6:10	з Іцкан, Чорткова, Калуша, Керезмезе	6:30	до Підволочиск, Київ, Одеси, Бродів, Гусятина
7:20	з Підволочиск, Одеси, Київ, Бродів	6:55	до Яворова
7:29	з Лавочного, Пешту, Борислава, Калуша	7:30	до Лавочного, Пешту, Калуша, Борислава
7:50	з Рави рускої, Сокали	8:25	посп. до Кракова, Відня, Берліна, Праги,
8:05	з Станиславова, Жидачева	8:35	до Кракова, Відня, Праги, Осьвенціма
8:15	з Самбора, М. Ляборча, Сянока, Хирова	9:01	до Самбора, Хирова, Івонича, Н. Санча,
8:18	з Яворова	9:20	до Іцкан, Калуша, Потутор
8:50	з Кракова, Відня, Берліна, Варшави, Праги	10:55	до Підволочиск, Одеси, Київ, Бродів, Делятина,
10:05	з Коломиї, Жидачева, Потутор, Керезмезе		Заліщик
10:35	з Рішева, Лавочного, Калуша, Любачева	11:11	до Белзця, Сокали, Любачева
11:45	з Ярослава, Стрия, Борислава	2:00	посп. до Підволочиск, Київ, Одеси, Бродів,
11:55	з Підволочиск, Гусятина, Копичинець, Козови		Копичинець, Чорткова, Заліщик, Гусятина
1:30	посп. з Кракова, Берліна, Відня, Праги, Н. Санча	2:40	посп. Іцкан, Потутор, Калуша, Чорткова, Керез- мезе
1:40	посп. з Іцкан, Чорткова, Калуша, Заліщик, Кін-	2:50	посп. до Кракова, Відня, Берліна, Праги
1:50	з Самбора, Ясла, Сянока, Івонича	2:55	до Лавочного, Дрогобича, Калуша
2:30	посп. з Підволочиск, Одеси, Київ, Бродів, Гр- малова, Гусятина, Копичинець, Козови	4:10	до Рішева, Любачева, Хирова.
3:45	з Стрия	4:20	до Самбора, Хирова, Сянока
4:32	з Яворова	5:50	до Коломиї, Жидачева.
5:01	з Сокали, Белзця, Любачева	5:58	до Яворова
5:25	з Кракова, Берліна, Відня, Праги, Осьвенціма	6:25	до Лавочного, Пешту, Хирова, Борислава, Калуша
5:45	з Іцкан, Жидачева, Калуша, Новоселиці	6:35	до Кракова, Відня, Берліна, Варшави, Праги,
8:40	посп. з Кракова, Відня, Берліна, Праги, Івонича	7:30	до Рави рускої
9:10	з Іцкан, Чорткова, Потутор, Керезмезе	9:00	до Підволочиск, Київ, Одеси, Бродів
9:50	з Самбора, Хирова, Сянока, Ясла	10:05	до Перемишля, Хирова, Івонича
9:20	з Кракова, Відня, Берліна, Варшави, Праги	10:40	до Іцкан, Чорткова, Заліщик, Делятина, Сучави
10:20	з Підволочиск, Київ, Одеси, Бродів, Копичи- нець, Заліщик, Скали, Іваня п. Сянока, Гусятина	10:55	до Самбора, Хирова, Закопаного
10:50	з Лавочного, Пешту, Калуша, Борислава,	11:00	до Кракова, Відня, Броцлава, Варшави
12:20	посп. з Іцкан, Яс, Царгорода, Жидачева, Заліщик	11:05	до Підволочиск
2:31	посп. з Кракова, Берліна, Варшави, Відня, Праги		Іваня п. Скали, Гусятина, Потутор
	на дворець „Підзамче“	11:10	до Стрия, Дрогобича, Борислава
7:00	з Підволочиск, Одеси, Київ, Бродів	12:45	посп. до Кракова, Відня, Берліна, Варшави, Праги
2:15	посп. з Підволочиск, Київ, Одеси, Бродів,	2:51	посп. до Іцкан, Калуша
5:15	з Підволочиск, Київ, Одеси, Бродів, Заліщик, Потутор, Іваня п. Сянока, Скали, Гусятина, Грималова	4:15	до Кракова, Відня, Броцлава, Берліна, Праги,
	з Підволочиск, Київ, Одеси, Бродів, Копичинець		з дворця „Підзамче“
10:02	Чорткова, Заліщик, Іваня п. Скали, Гусятина	6:43	до Підволочиск, Бродів, Київ, Одеси, Гусятина
		11:15	до Підволочиск, Київ, Одеси, Бродів, Потутор
		2:13	посп. Підволочиск, Бродів, Київ, Одеси, Гусятина
		9:23	до Підволочиск, Київ, Одеси, Бродів

ЗАМІТКА: Час середно-європейский рижить ся від часу львівського о 36 минут, а іменно 12 год. часу середно-європейського = 12. год. 36 ми. часу львівського. — Нічні години від 6. вечер до 5:59 рано обведено рамками. — Звичайні білети їзди як і всякі інші білети, ілюстровані провідники, розклади їзди і т. п. можна набувати в містовім бюрі д. к. держ. залізниць, Пасаж Гавемана ч. 9.